

ØKUMENISK RAPPORT 2023

Innledning

Sjømannskirkens grunnregler angir organisasjonens formål og konfesjonelle ståsted. Implisitt i formålsparagrafen er det at Sjømannskirken skal *alle* nordmenn av ulik konfesjonell tilknytning og tro, samtidig som Sjømannskirken har et konfesjonelt ståsted med sin tilknytning til Den norske kirkes lutherske læregrunnlag (§2). Dermed anser Sjømannskirken seg som del av den verdensvide kirke og har dermed et ønske om å forholde seg på en økumenisk måte til ulike kirke- og trossamfunn i sine omgivelser og der hvor ambulerende prester ferdes. Det anses også som naturlig å delta i interkonfesjonelle sammenhenger der det er hensiktsmessig ut fra formålet.

Denne økumeniske rapporten er et sammendrag av det sjømannskirkene og de mobile enhetene har rapportert om i sine årsrapporter. Rapporten viser at man lokalt er oppmerksom på andre kirkesamfunn, økumeniske nettverk og organisasjoner. Den gjenspeiler Sjømannskirkens økumeniske engasjement og kontakt med andre kirkesamfunn i Australia, New Zealand, Houston, Aberdeen, Alanya, London, New York, Torre Vieja, Sveits, Brasil, Los Angeles, Paris, Singapore, Albi-Villajoyosa, Gran Canaria, Costa del Sol, Lanzarote, og København og redegjør for samarbeid med ulike kirkesamfunn, deltakelse i lokale og internasjonale kirkelige møteplasser, og sosiale hjelpeprogrammer.

Økumenisk samarbeid på sentralt hold

Sjømannskirken er fast medlem av Mellomkirkelig råd i Den norske kirke (Dnk) og har med det et engasjement inn mot Dnk sitt økumeniske arbeid. Det anses som hensiktsmessig å være del av Dnk sitt økumeniske arbeid ettersom Sjømannskirken har et verdensvidt oppdrag og kommer i berøring med en rekke ulike konfesjoner. Dette bidrar til å øke den økumeniske bevisstheten samtidig som det gir en god mulighet for informasjonsdeling.

Alle de nordiske landene har arbeid rettet mot sine respektive utenlandske borgere, sjøfolk og fiskere. Arbeidet er organisert ulikt ved at arbeidet i Norge og Finland ivaretas av selvstendige organisasjoner. I Sverige og Danmark er arbeidet del av de respektive lands folkekirker. Generalsekretærene/avdelingslederne møter de andre lederne et par ganger i året til informasjonsdeling og fellesskap.

Sentralt økumenisk samarbeid ovenfor sjøfolk

Sjømannskirken er medlem i den økumeniske paraplyorganisasjonen «International Christian Maritime Association» (ICMA). ICMA ble etablert i 1969 og er en global økumenisk organisasjon med 28 medlemmer fra ulike kirkesamfunn og organisasjoner med forskjellig konfesjonelle ståsted. Medlemmene er engasjert for å forbedre sjøfolks velferd, inkludert fiskere og familiene til dem som har sitt arbeid på sjøen. ICMA er registrert i Storbritannia som hjelpeorganisasjon («Charity»). Norden regnes som en egen region i ICMA og de nordiske sjømannskirkene, med unntak Svenska Kyrkan, har dermed

én plass i styret som går på omgang mellom utenlandskirkene i Danmark, Norge og Finland. Generalsekretær Jeffrey Huseby tiltrådte styret i 2020 og har ivaretatt vervet siden da.

Som kjent har det vært en svært markant nedgang i antall norske sjøfolk i internasjonal sjøfart, men kontakten med ICMA lokalt, anses likevel som hensiktsmessig. Sjømannskirkene i Hamburg, Singapore og Aberdeen deltar i et lokalt og aktivt ICMA-samarbeid i. Tidvis samarbeider Sjømannskirken med Stella Maris¹ ved dødsfall om bord på skip der deler av mannskapet er katolikker.

På sentralt hold driver ICMA med beslutningspåvirkning (advocacy) gjennom representasjon ved International Labour Organization (ILO) og International Maritime Organization (IMO). I 2023 har dette i hovedsak handlet om spørsmål knyttet til sikkerheten til sjøs i konfliktområder, kapring av skip, ukrainske sjøfolk som ikke får reise ut av landet m.m.

Australia og New Zealand

I Australia og New Zealand fokuserer Sjømannskirken i hovedsakelig på studenter, noe som begrenser Sjømannskirkens tilstedeværelse i det kirkelige landskapet. Det samarbeides likevel med den Lutherske synoden og nordiske kolleger, hovedsakelig om praktiske og organisatoriske saker. Studentdiakonen har sporadisk kontakt med universitetsprester fra forskjellige kirkesamfunn. Det har også hatt uformelle kontakter med Uniting Church i Australia, som teologisk og kirkepolitisk står oss nærmest.

Houston

Sjømannskirken i Houston samarbeider med Tellepsen International Seafarer Center (TISC) og North American Maritim Ministry Association (NAMMA). TISC tilbyr sjømannspresstjenester til sjøfolk i Houston, med prester fra en rekke ulike kirkesamfunn. Disse kirkene støtter tjenesten og deltar i Ministry Committee. I tillegg arrangerer TISC og NAMMA kurs for fremtidige sjømannsprester. Kontakt i 2023 har vært begrenset på grunn av vakanser og skifte av ansatte, men samarbeidet fortsetter. Sjømannskirken har også samarbeid med Revive!, en multikulturell vekkelseskirke, som bistår med parkering under Sjømannskirkens arrangement. Sjømannskirken støtter også et sosialt arbeid gjennom ReCAP med midler til prosjektene deres.

Aberdeen

Sjømannskirken i Aberdeen er medlem i «Port Welfare Committee» og er representert i Aberdeen Churches Together (ACT)¹. Gjennom disse nettverkene, som møtes fire ganger årlig, styrker kirken sine lokale bånd og planlegger arrangementer, julegrantenning m.m. Nettverkene muliggjør også effektivt samarbeid i beredskapssaker, spesielt med katolske prester, noe som forbedrer kirkesamfunnenes samarbeid i arbeidet med sjøfolk i Skottland.

Alanya

Sjømannskirken i Alanya samarbeider med to finske og en nederlandsk menighet, som alle leier lokaler til sine gudstjenester. Hollenderne har noen ganger gudstjenester

---

¹ Stella Maris er Den katolske kirke sin avdeling/organisasjon for arbeid rettet mot sjøfolk

sammen med den tyske kirken. Sjømannskirken har også kontakt med den tyske menigheten og det ble arrangert felles påskekudstjeneste i 2023. Sjømannskirken har sporadisk kontakt med en internasjonal menighet og den evangeliske kirken i Antalya, og arrangerer sosiale treff med disse for å opprettholde en god relasjon.

London

St Olavs kirke, Sjømannskirken i London, har opprettholdt og utviklet økumeniske relasjoner etter pandemien, ofte gjennom uformelle og sosiale samvær. Kirken fungerer som bindeledd mellom norske og engelske kirker og kirkelige instanser. Viktige aktiviteter inkluderer Sjømannsprestens deltakelse i Unity Forum, innsettelsesseremonier for nye dekaner, og møter med biskoper og erkebiskopens økumeniske sekretær.

Sjømannskirken er også engasjert i Anglican-Lutheran Society, Nikean Club, og feiring av jubileer, i tillegg til å være styremedlem i Counsel of Lutheran Churches. Sjømannskirken deltok også jevnlig på arrangement i "Eat & Encounter" for studenter, som er et internasjonalt studentarbeid.

New York

Sjømannskirken i New York utviklet et godt samarbeid med den svenske kirken, som brukte lokalene for gudstjenester og korøvinger mens den svenske kirken ble renovert. Koret fra den svenske kirken bidro også på Sjømannskirkens julemesse. I tillegg deltok en av de svenske sjømannsprestene som frivillig under vårt 17. mai-arrangement!

Torrevieja

I 2023 fortsatte Sjømannskirken i Torrevieja å delta i den økumeniske gudstjenesten i Parroquia Inmaculada Concepción under Bønneuken for kristen enhet. Sjømannskirken fikk også bruke kirken for julegudstjenestene på julaftenen. Samarbeidet med den svenske utenlandskirken, den finske sjømannskirken og Royal Airforce Association, spesielt ved markering av Remembrance Day, er vedvarende. Sjømannskirken har som fast praksis å donere 10 % av kirkeofringene til Frelsesarmeens arbeid i Alicante, samt organisere klesinnsamling og å ha jevnlig møter med dem.

Sveits

Sjømannskirken i Sveits, som ligger i Genève, benytter Château de Bossey-kapellet for årlige gudstjenester, inkludert felles påskedagsgudstjeneste og Luciagudstjeneste sammen med Den svenske kirken. Det økumeniske engasjementet omfatter også samarbeid med BELK (Bund Evangelisch-Lutherischer Kirchen) i Sveits og Liechtenstein, hvor sjømannspresten deltar i møter. Sjømannspresten i Sveits deltok på innsettelsen av ny generalsekretær i Kirkenes Verdensråd og får også låne kirker og kapeller av ulike kirkesamfunn til gudstjenester under sine reiser i Sveits og Nord-Italia.

Brasil

Sjømannskirken i Brasil har styrket forbindelsen med Igreja Evangélica de Confissão Luterana no Brasil (IECLB), som også Den norske kirke har en vennskapsavtale med. Kontakten har i hovedsak vært med en menighet bydelen som sjømannskirken ligger i og har bestått av deltakelse i gudstjenester og besøk til menighetens barnehage. Tidligere pastor Mozart og barnehagedirektør Vilma har vært sentrale kontakter, samt organist Eder som har bidratt i Sjømannskirkens gudstjenester. Sjømannspresten har også deltatt

i pastorsamlinger i synoden. Sjømannskirken har ved hjelp av generalkonsulen etablert kontakt med et katolsk universitet for å støtte et sosialprosjekt som de driver.

Los Angeles

Sjømannskirken i LA samarbeider tett med Beacon House, en kristen organisasjon som arbeider med rehabilitering av gutter og menn som har havnet på skråplanet. De hjelper til praktisk, mens sjømannskirken er støttespiller for dem, åpner arrangementer for dem m.m. Organisasjonen har i utgangspunktet en tverrkirkelig forankring og ved påsketider feiret man et sedermåltid ved hjelp av en veileder og pastor fra organisasjon som arbeider med kristen forkynnelse overfor jøder. Sjømannspresten og andre ansatte er inkludert i et månedlig pastorfelleskap i San Pedro som består av kirkelige arbeidere fra ulike kristne forsamlinger.

Paris

Sjømannskirken i Paris samarbeider med Den Svenska Kyrkan om å arrangere småbarns sang, etterfulgt av vafler og kaffe. Selv om det i 2023 ikke har vært fast samarbeid med Den danske kirken, deltok vi i deres 100-årsjubileum. Sjømannskirken har gudstjenester flere steder i Frankrike og samarbeider med Den Svenska Kyrkan i Södra Frankrike for leie av lokaler. Man har også et godt forhold til den lokale romersk-katolske kirken Paroisse Sainte Pauline, og deltar på flere av deres gudstjenester inkludert deltakelse i utegudstjenester og julaftensfeiring. Videre samarbeider man med Église Protestante Unie de France som består av en kirke sammenslått av reformerte og lutherske menigheter i Frankrike, og deltar i noen av deres arrangementer, inkludert bønn for kirkens enhet.

Singapore

Sjømannskirken i Singapore er aktiv i "Port Chaplains Forum", som består av fem ulike kirker og organisasjoner som arbeider mot sjøfolk som anløper havnen. Forumet møtes med jevne mellomrom for å diskutere felles utfordringer og dele erfaringer. De bistår hverandre i fravær, ved større hendelser, eller når spesielle trosretninger kreves. Samarbeidet omfatter også finansieringen av et drop-in senter for sjøfolk i Singapore. Eksempler på økumenisk samarbeid i 2023 inkluderer bistand med svensk gudstjeneste, dåpshandlinger for svensker, og felles båtbesøk ved dødsfall.

Albir-Villajoyosa

Sjømannskirken i Albir-Villajoyosa låner ut sine lokaler til Den anglikanske kirken for søndagsgudstjenester og mottar donasjoner som gjenytelse. Vielsene foregår i den lokale katolske kirken i Alfaz del Pi, der sjømannskirken har god kontakt med den katolske pateren. Kirken engasjerer seg i La Ofrenda de Flores, et blomstertog for lokalkirkens helgendager, og donerer deler av takkofferet til Caritas i Callosa d'En Sarria for støtte til hjemløse og inntektsløse. Vi deltok også i innsettelsen av svenske prester i Palma og er del av et økumenisk fellesskap på Mallorca.

Gran Canaria

Sjømannskirken i Gran Canaria samarbeider med den lokale katolske kirken om lån av kirken til Sjømannskirken sine gudstjenester. Man samarbeider også med Turistkirken og Den katolske kirke, og bidrar til sistnevntes diakonale arbeid. Sjømannskirken legger vekt

på økumenisk samarbeid og opprettholder kontakter på tvers av kirkelige tilhørigheter, selv om det er utfordrende å opprettholde personlige kontakter når det er skifte av stab.

Costa del Sol

Sjømannskirken på Costa del Sol, som er del av et økumenisk engasjert katolsk bispedømme, samarbeider med Lux Mundi, en organisasjon som fremmer kristen enhet. Denne organisasjonen arrangerer «Week of Prayer for Christian Unity», hvor ulike kirkesamfunn, inkludert den lutherske kirken med skandinaviske representanter, deltar. Sjømannskirken bidrar med 10 % av kollektinntektene til Lux Mundi og ser på muligheter for ytterligere samarbeid. I 2023 deltok kirken i økumeniske gudstjenester og arrangerte et «Vintageshow», med innsamling av klær til Lux Mundi. Samarbeidet ble påvirket av vikarer i staben, men det er håp om økt samarbeid i 2024.

Lanzarote

Sjømannskirken i Lanzarote låner den katolske kirken i Puerto del Carmen for julaftensgudstjeneste, men det årlige økumeniske møtet ble avlyst grunnet prestemangel og ny administrasjon. Sjømannskirkens vinterprest deltok i den høytidelige påskeprosesjonen og sjømannskirken har avtale om felles gudstjeneste med den anglikanske kirken i Tias i 2024. Sjømannskirken har også besøkt andre kirker på øya.

København

Sjømannskirkens arbeid i København inkluderer medlemskap i Danske Kirkers Råd, deltakelse i den økumeniske kirkevandringen under Bønneuken for kristen enhet, og arrangering av Nordisk gudstjeneste i samarbeid med de andre nordiske kirkene. Tett samarbeid foregår også med Svenska kyrkan og Vor Frelzers kirke. Sjømannskirken låner Vor Frelzers kirke til 17. mai-gudstjenesten og ved andre anledninger. Julehilsener deles ut til samarbeidspartnere, og det legges vekt på å bygge sterke økumeniske og kollegiale relasjoner.